

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/130/2023
Identifikačné číslo spisu:	8821201897
Dátum vydania rozhodnutia:	30.01.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Mária Trubanová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:8821201897.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Trubanovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Vieri Nevedelovej a JUDr. Aleny Adamcovej, v spore žalobcov 1/ E. N., narodenej T., W., zast. JUDr. advokátom Stanislavom Kaščákom, Vranov nad Topľou, Ulica 1. mája 1246, 2/ X. Z., narodenej T., W., 3/ L. W., narodenej T., W., 4/ E. N., narodeného T., W., žalobcovia 2/ až 4/ zast. žalobkyňou 1/, proti žalovanému F. X., narodenému T., C., o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva a náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 10C/27/2021, o dovolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 18. mája 2023 sp. zn. 6Co/10/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a .

Žalovaný má voči žalobcom 1/ až 4/ nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 25. novembra 2021 č. k. 10C/27/2021-36 zamietol žalobu (výrok I.) a žalovanému priznal voči žalobkyni 1/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o ktorých výške rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku (výrok II.).

1.1. Vec súd prvej inštancie právne posúdil podľa ustanovenia § 1 ods. 2, § 2 ods. 1, § 2 ods. 2, § 115, § 116 ods. 1 a 2, § 123, § 124, § 126 ods. 1 a 2, § 129 ods. 1, § 130 ods. 1 a 2, § 131 ods. 1, § 132 ods. 1, podľa § 134 ods. 1 až 4, § 420 ods. 1, 2 a 3, § 422 ods. 1 a 3 a § 566 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“ alebo „OZ“), § 153 ods. 1 až 3, § 216 ods. 1 a 2, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, § 262 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

1.2. V odôvodnení okresný súd uviedol, že žaloba žalobcov 1/ až 4/ vo vzťahu k žalovanému F. X., ktorý zostal ako jediný žalovaný po zastavení konania voči všetkým ostatným žalovaným, bola postavená na tom, že v minulosti - v roku 1941 - malo dôjsť k oficiálnej výmene pozemkov medzi

predchodcom žalobkyne F. F. a právnym predchodcom žalovaného. Žalobcovia však ako jediné dôkazy, o ktoré toto svoje tvrdenie opierajú uvádzajú tzv. „rozpísanie fundušov“ (č. l. 66 pôvodného spisu sp. zn. 6C/256/2007) a súdne konanie z roku 1975 prebiehajúce pod sp. zn. 5C/249/1975 žalobcov F. P. a manželky A. P., rod. G. proti žalovanej A. N., rod. F.. Konštatoval, že žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno ohľadom svojho tvrdenia, že malo dôjsť k nejakej zámene pozemkov. Ako dôkaz sa žalobkyňa oprela o súdne konanie z roku 1975, ktoré potvrdzuje, že malo dôjsť k reálnej delbe, dohode medzi rodinnou vetvou P. a žalobkyne. Žalobkyňa tvrdí, že ak by mala rodinná vetva žalovaného záujem, mali by participovať v tomto spore. Takéto tvrdenie nemá žiadnu právnu oporu. Spory sa vedú len medzi sporovými stranami; pokiaľ žiadna strana nenavrhne pribratie nejakých ďalších sporových strán, tak iné strany, ktorých by sa tieto spory mohli týkať, o takýchto sporoch nemusia ani vedieť. Naopak, ako samotný žalovaný, tak i jeho právna predchodkyňa, jeho mama L. X., zhodne v konaní uvádzali, že ich právní predchodcovia sa dlhodobo súdili z právnymi predchodcami žalobcov.

1.3. Sporové konanie z roku 1975 sa týkalo výlučne F. G. - brata F. G., ktorého priamy potomok je žalovaný v tomto konaní, je zrejme, že toto konanie z roku 1975 sa týkalo úplne iných pozemkov ako je sporný. Okrem toho z rozsudku z roku 1975 vyplýva, že parc. č. 56/3 mala mať výmeru 1580 m². Je možné prisvedčiť tvrdeniu žalobkyne, že jej mama bola v tomto smere odkázaná na samostatný súdny spor, ktorým si mala tento pozemok previesť do svojho vlastníctva, nakoľko v rozsudku z roku 1975 súd rozhodoval len o návrhu manželov P. o prisúdení spornej časti pozemku do ich vlastníctva a časť pripadajúca A. N. sa tak spomína len v odôvodnení tohto rozsudku. V takto ňou iniciovanom novom konaní by zrejme bola úspešná, ale neurobila tak. Niet rozumného, právne podložiteľného dôvodu a nie je táto skutočnosť ani preukázaná v súdnom konaní, prečo oproti tejto pôvodne určenej výmere z r. 1975 - 1580 m², o ktorej výmere rozsudok z r. 1975 v odôvodnení uvádza, že patrí do jej vlastníctva, si už v tomto súdnom konaní nárokuje až 2034 m², teda o 454 m² viac ako jej malo pripadnúť podľa rozhodnutia z roku 1975. Je tak možné konštatovať, že aj keby do výmery 1580 m² bola žaloba dôvodná, z hľadiska hmotného práva (nakoľko z vyššie uvedených dôvodov ju súd považuje za nedôvodnú z procesných dôvodov, a to pre neunesenie dôkazného bremena zo strany žalobcov), súd je podľa § 216 CSP viazaný návrhom, ktorý nemôže prekročiť. Ide o tzv. zásadu „ne ultra petitem“. Návrh na vydanie rozsudku je opretý o geodetické zameranie geodetom Pavlom Popaďákom a z toho vyplýva výmera 2034 m², ktorú si žalobcovia nárokuje. Súd nemohol a nemal právo prisúdiť žalobkyni menšiu výmeru, než požadujú, nakoľko súd je viazaný návrhom a geometrický plán presne určuje polohu, ako aj výmeru pozemku, ktorú žalobcovia žiadali prisúdiť po neb. A. N., rod. F.. Napokon súd nemôže určiť ani to, kde by sa táto, príp. zmenšená plocha mala reálne v teréne nachádzať, bez jej zamerania novým geometrickým plánom. Viazanosť žalobným návrhom žalobcov zmysle § 216 CSP je tak ďalším zásadným dôvodom súdu, pre ktorý žalobu zamietol.

1.4. Ak by aj súd pripustil, že ako žalobkyňa tvrdila, túto zväčšenú parcelu, pozemok o cca 454 m² väčší by si nárokovala z titulu vydržania, teda pokojným užívaním pozemku jej právnymi predchodcami po minimálne 10 rokov pri dobromyseľnosti držby, súd uvádza, že nie je tu splnená základná podmienka, a to dobromyseľnosť držby. Pretože žalobkyňa, ak mali oplotený pozemok o výmere 2034 m², ako požaduje, a kde poukazuje na to, že v 1975 mal byť pozemok parc. č. XX/X určený jej mame, avšak len o výmere 1580 m², vo zvyšku - 454 m² nemohla byť dobromyseľná o tom, že jej tento pozemok patrí. Musela vedieť, že ide o pozemok, ktorý si oplotili, ale minimálne v uvedenej výmere 454 m² ho okupujú bez právneho titulu. Pri uvažovaní o vydržaní v tejto časti pozemku nie je splnená podmienka dobromyseľného vstupu do držby.

1.5. Žalobcovia nevyvrátili tvrdenie pôvodnej žalovanej 3/ L. X. (matka žalovaného), že k oploteniu tohto pozemku došlo s ich súhlasom len z dôvodu, že zo susedstva k nim zabiehali sliepky. V súdnom konaní žalobcovia realizáciu tohto oplotenia vysvetľovali úplne ináč, teda ich presvedčením o ich vlastníctve tohto pozemku, ale ako bolo vyššie uvedené, toto vlastníctvo nepreukázali a nedoložili súdu k tomu relevantné dôkazy. Popri súdnom konaní z roku 1975 žalobcovia ako ďalší relevantný dôkaz deklarovali tzv. „rozpísanie fundušov“ z roku 1941 (č. l. 66 súdneho spisu). Tu je však treba konštatovať, že tento dokument nie je právnym úkonom, a teda prejavom vôle právnych predchodcov žalovaného, t. j. jeho pradeda X. G., resp. jeho potomkov, vrátane deda žalovaného, a to F., F. a F. G., ale tento dokument

predstavuje akýsi direktívny právny akt zo strany vtedajšieho richtára (teraz pod názvom starosta obce), resp. ako je označený na tomto akte vládneho komisára, ktorý spolu s členmi obecnej komisie vymeriaval rozdelenie pozemkov medzi F. F. (právnym predchodcom žalobcov) a F. G. z titulu toho, že F. F. mal časť z celého funduša a domu dať svojej dcére A. N., rod. F.. Zároveň mal byť F. G. upovedomený o tom, že nakoľko A. F. preberá tento funduš a dom do držby a F. G. má mať na tejto časti pozemku postavený vlastný dom, že od neho bude požadovať árendu (nájomné).

1.6. Ak teda žalobcovia tvrdili, že sporný pozemok v celej požadovanej výmere 2034 m² a v lokalite vymeranej geometrickým plánom geodeta Pavla Popad'áka mali nadobudnúť zámenou pozemkov, prípadne či už v celosti alebo v časti vydržaním, bolo ich povinnosťou označiť a predložiť súdu relevantné dôkazy na preukázanie týchto skutočností, resp. na vyvrátenie prostriedkov procesnej obrany spočívajúcich v popretí skutkových tvrdení žalovaného, ktorý skutkové udalosti popisoval diametrálne odlišne ako žalobcovia, jeho popis nepostráda logiku a vzájomné súvislosti. Súdu je zrejmé, že vzhľadom na dobu, v ktorej k tejto zámene malo dôjsť, prípadne kedy mali právni predchodcovia žalobcov podľa ich tvrdení vstúpiť do oprávnenej držby sporného pozemku, ubehol dlhý čas a žiadna sporová strana nie je spôsobilá vzhľadom na to zabezpečiť absolútne preukazné, či už osobné alebo listinné dôkazy. Je však treba konštatovať, že dôkazy predložené žalovaným nepostrádajú chronologickú a logickú súvislosť, ktorá jeho vlastníctvo k sporným pozemkom deklaruje. Ide predovšetkým o pôvodný výpis z pozemno-knižnej zápisnice k vložke č. 148, kde je ako pôvodný vlastník titulom rozsudku Krajského súdu v Košiciach z roku 1931 zapísaný X. G., neskôr titulom kúpy zo 6. augusta 1934 F. G. a napokon v dedičskom konaní po ňom jeho jediná dcéra L. X., rod. G., ktorá je matkou žalovaného. Platí pravidlo, že údaje úradných registrov, predovšetkým katastrálnych úradov a notárske zápisnice sa považujú za nesporné, kým sa nepreukáže opak. Je tak treba konštatovať, že na druhej strane žalobcami navrhnuté a tvrdené dôkazy, predovšetkým konanie súdu sp. zn. 5C/249/1975 a v ňom deklarované dôkazy a rozsudok, ako aj listina, tzv. „rozpísanie fundušov“ z r. 1941, opak týchto verejných listín nepreukazujú.

1.7. Okresný súd ešte k tvrdeniam žalobkyne 1/, že sa v spise mal nachádzať list vlastníctva z roku 1941 preukazujúci tvrdenú zámenu pozemkov, mohol len konštatovať, že takýto dôkaz sa v spise nenachádza. Žalobkyňa 1/ tiež tvrdila, že by mala disponovať originálom kúpno-predajnej zmluvy z roku 1941 medzi F. a jej mamou A. N., ale túto zmluvu do konania nepredložila. Okresný súd uzavrel, že žalobcovia neuniesli dôkazné bremeno o nimi tvrdených skutočnostiach, že by pozemok o výmere 2034 m² v teréne vymedzený a zmapovaný geometrickým plánom geodeta Pavla Popad'áka a vytvorený z parc. E-KN č. 56 a parc. E-KN č. 508/2 by mal patriť do ich vlastníctva.

1.8. Okresný súd tiež konštatoval, že žalobkyňa nepoprela, že žalovaný by mal mať alebo má nárok na deklarovanú výmeru 3054 m² z titulu vlastníctva parc. č. XXX/X, ale tvrdila, že tento pozemok by sa mal nachádzať niekde úplne inde, než je predmet sporu. Toto ale žalobkyňa žiadnym spôsobom nepreukázala, že by malo ísť o 2 úplne odlišné pozemky, ktoré sa nachádzajú niekde ďaleko od seba a v tomto smere rovnako neuniesla dôkazné bremeno. Naopak, práve z ňou predloženého geometrického plánu geodeta Popad'áka, ktorý predložila ako podklad do súdneho sporu, vyplýva, že parcela, ktorú si nárokuje, mala byť práve odčlenená od pôvodnej parc. č. XXX/X, ktorá mala byť parcelou registra „E“ a nie „C“ ako v konaní tvrdila.

1.9. K zamietnutiu žaloby vo vzťahu k uplatnenej náhrade škody žalobcami v sume 500,00 eur za vyrezanie drevín a poškodenie, resp. zničenie plota, okresný súd uviedol, že v danom prípade nie je splnený druhý predpoklad zodpovednosti za škodu, a to samotný vznik škody. V konaní sa nepreukázalo, že pozemky patria rodinnej vetve, teda právnym predchodcom žalobcov. Nakoľko tieto stromy rástli na cudzom pozemku a oni ich reálne nevysádzali a ani sa o ne nestarali, škoda im z tohto dôvodu nemohla vzniknúť. Okrem toho nemožno nimi požadovanú škodu hodnotiť ako objektivizovanú vo vzťahu k hodnote vyrezaných stromov, resp. zničeného oplotenia. Napokon pokiaľ ide o zničené oplotenie žalobcovia nepreukázali ani základný fakt, že by zodpovedný za zničenie, resp. poškodenie tohto oplotenia mal byť práve žalovaný. Tento svoju vinu za zničenie oplotenia poprel. Reálny dôkaz o preukázaní opaku tohto tvrdenia zo strany žalobcov navrhnutý a predložený v konaní nebol. Zo strany žalobkyne 1/ bola deklarovaná iba domnienka, že kto iný ako žalovaný by mal na tomto zničení plota

záujem. Táto domnienka však nepreukazuje zodpovednosť za škodu žalovaného.

1.10. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 262 ods. 1 CSP.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) na odvolanie žalobcov 1/ až 4/ rozsudkom z 18. mája 2023 č. k. 6Co/10/2022-96 rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil (výrok I.) a sporovým stranám nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania (výrok II.).

2.1. Odvolací súd na potvrdenie správnosti prvoinštančného rozhodnutia k odvolacím námietkam žalovaného v prvom rade poukázal na uznesenie okresného súdu č. k. 6C/256/2007-464 z 28. januára 2021, kde došlo k zastaveniu konania voči žalovaným 1/, 2/, 4/, 5/, 6/, 7/ a 8/, nepriznaniu žalovaným 1/, 2/, 4/, 5/, 6/, 7/ a 8/ nároku na náhradu trov konania a zároveň k pripusteniu zmeny žaloby v znení: „Súd určuje, že do dedičstva po neb. A. N., rod. F., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, naposledy bytom U. patrí nehnuteľnosť: parc. 56/3 - záhrady o výmere 2034 m², ktorá je vytvorená geometrickým plánom z parc. E-KN č. 56, zapísanej na LV č. XXX pre k. ú. F. a parc. č. 508/2, zapísanej na LV č. XXX, k. ú. F., ako je zapísaná v geometrickom pláne č. 34896821-40/07 z 02. 07. 2007 vyhotoviteľa GOE-POL Popad'ák Pavol, Vranov nad Topľou, ktorý tvorí prílohu tohto rozsudku. Zároveň došlo k rozhodnutiu, že žalovaný 3/ je povinný zaplatiť žalobkyni 1/ 500 eur, a to v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovaný 3/ je povinný nahradiť žalobkyni trovy konania do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.“ A vylúčil konanie voči žalovanému 3/ na samostatné konanie.

2.2. Po vylúčení tejto veci bolo konanie vedené pod sp. zn. 10C/27/2021. Zo všetkých vyššie citovaných petítov žaloby navrhovaných žalobcami do 24. júna 2019 podľa odvolacieho súdu nepochybne vyplýva, že novovytvorené parc. č. 56/3, 56/4, 56/5 a 57/3 pozostávajú z parc. č. 56, 56/1, 56/2, 508/2 a 57/1. Z podania žalobkyne 1/ z 24. júna 2019 nepochybne vyplýva, že novovytvorenej parc. č. 57/3 zodpovedá parc. č. 57/1, kde pôvodnými spoluvlastníkmi boli A. Y. a X. F. a neskoršími spoluvlastníkmi, ktorej boli, resp. sú L. W., X. V. a W. F.. K parc. č. 57/1 zostalo spoluvlastníctvo neskorším spoluvlastníkom a žalobkyňa 1/ zobrala voči nim žalobu späť (dôkaz LV č. XXX), teda parc. C-KN č. XX/X o výmere 59 m², zachytená v geometrickom pláne vypracovanom na objednávku žalobkyne 1/, sa stala bezpredmetnou a nikdy nebola ako taká zapísaná v katastri nehnuteľností. Z podania žalobkyne 1/ z 19. októbra 2020 nepochybne vyplýva, že žalobkyňa 1/ sa stala, a teda už je výlučnou vlastníčkou parc. E-KN č. XX o výmere 995 m² a novovytvorených parc. E-KN č. XX/X o výmere 135 m² a č. XX/X o výmere 114 m², pričom parc. C-KN č. XX/X a č. XX/X. boli podľa tvrdenia žalobkyne 1/ vytvorené z časti parc. C-KN č. XX/X. o výmere 495 m² a č. XX/X o výmere 698 m² (dôkaz LV č. XXX). Zvyšné časti parc. C-KN č. XX/X a č. XX/X, resp. samotné parc. C-KN č. XX/X a č. XX/X zostali vo výlučnom vlastníctve X. P. (dôkaz LV č. XX a zápis na tomto LV iné údaje - nepriradené GP č. 34896821-40/07, úradne overený dňa 10. júla 2007 pod G1-300/07, V256/20-20/20).

2.3. Z finálneho petitu žaloby nepochybne teda vyplýva, že žalobcovia sa žalobou voči žalovanému domáhajú určenia, že nehnuteľnosť parc. č. XX/X - záhrady o výmere 2034 m², ktorá je vytvorená geometrickým plánom z parc. E-KN č. XX, zapísanej na LV č. XXX, k. ú. F. a parc. č. 508/2, zapísanej na LV č. XXX, k. ú. F. ako je zapísaná v geometrickom pláne č. 34896821-40/07 z 2. júla 2007 vyhotoviteľa GEO-POL Popad'ák Pavol, Vranov nad Topľou, patrí do dedičstva po neb. A. N.. Odvolací súd tu považoval za potrebné konštatovať, že parc. č. XX/X je vytvorená z parc. č. XX a č. XXX/X. Zároveň parc. č. XX je už vo výlučnom vlastníctve žalobkyne 1/ a parc. č. XXX/X. je vo výlučnom vlastníctve žalovaného. Podľa názoru odvolacieho súdu žalobcovia sa žalobou nemôžu domáhať, že parc. E-KN č. XX, ktorá je vo výlučnom vlastníctve žalobkyne patrí do dedičstva po neb. A. N., a to ani vtedy, ak je súčasťou novovytvorenej parc. C-KN č. XX/X, okrem iného aj z toho dôvodu, že skutkovo ani jeden zo žalobcov netvrdil, že by bolo sporné vlastníctvo žalobkyne 1/ voči parc. č. XX, ktorá je tohto času už v jej výlučnom vlastníctve. Keďže nedošlo ani k skutkovým tvrdeniam žalobcov ohľadne spornosti vlastníctva žalobkyne 1/, nie je možné na základe konkrétne

tvrdeních rozporovaných skutočností ohľadne vlastníctva žalovanej 1/ žiadať zaradenie predmetnej parcely do dedičstva po neb. A. N..

2.4. Podľa názoru odvolacieho súdu sa žalobcovia mohli žalobou dožadovať voči žalovanému len toho, že parc. č. XXX/X patrí do dedičstva po neb. A. N.. Z dôvodu, že žalobcovia sa tohto žalobou nedomáhajú, je nevyhnutné žalobu v časti o určenie, že nehnuteľnosť vytýčená nimi predloženým geometrickým plánom patrí do dedičstva, zamietnuť. Zároveň, tak ako správne uviedol aj súd prvej inštancie, nemohlo z pohľadu súdov byť žalobe vyhovie iba z časti voči parc. č. XXX/X, keďže súčasťou spisu bol aj geometrický plán na obe parcely, ktorej tento geometrický plán vytváral novú parc. č. XX/X.

2.5. Odvolací súd sa zároveň plne stotožnil s právnymi závermi konštatovanými súdom prvej inštancie o neunesení dôkazného bremena ohľadne tvrdenej zámeny pozemkov, ktoré podrobne formuluje súd prvej inštancie v ods. č. XX. svojho rozhodnutia. Rovnako, ako už vyššie odvolací súd konštatoval, súd prvej inštancie v ods. č. 70. správne konštatoval, že nemal právo prisúdiť žalobkyni 1/ menšiu výmeru než požaduje, nakoľko je súd viazaný návrhom a geometrický plán presne určuje polohu, ako aj výmeru pozemku, ktorú žalobcovia žiadali prisúdiť po neb. A. N., rod. F..

2.6. Taktiež sa odvolací súd plne stotožnil s právnou argumentáciou a právnym vyhodnotením súdu prvej inštancie ohľadne nesplnenia podmienky dobromyseľného vstupu do držby u žalobcov, tak ako to súd prvej inštancie uvádza v ods. č. 71. svojho rozhodnutia. Rovnako sa plne odvolací súd stotožňuje aj s vyhodnotením listinného dôkazu, tzv. „rozpísanie fundušov“ z roku 1941, nachádzajúceho sa na č. l. 66 súdneho spisu, a to najmä čo po stránke hmotnoprávneho posúdenia tohto listinného dôkazu a jeho posúdenia ako dokumentu, ktorý nie je právnym úkonom a prejavom vôle právnych predchodcov žalovaného. Odvolací súd uzavrel, že súd prvej inštancie správne dospel k záveru v zmysle ods. č. 74. svojho rozhodnutia o neunesení dôkazného bremena zámeny pozemkov, a k o a j nepredloženia konkrétnych listinných dôkazov, ktoré sa podľa názoru žalobkyne 1/ v súdnom spise mali nachádzať.

2.7. Čo sa týka samotného nároku na náhradu škody, ktorú si uplatnili žalobcovia, odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie správne, hmotnoprávne, uvedený nárok posúdil tak, ako to uviedol v ods. č. 76., 77., 78., 79. a 80. svojho rozhodnutia. Aj s týmto právnym záverom súdu prvej inštancie ohľadne uplatneného nároku na náhradu škody sa odvolací súd plne stotožnil.

2.8. Obiter dictum odvolací súd k veci považoval za potrebné uviesť, že počas prebiehajúceho súdneho konania na súde prvej inštancie neboli súdu žalobcami predložené také dôkazné prostriedky, ktoré by toho času bez pochybností preukazovali, že parc. č. 508/2 aj skutočne patrí do dedičstva po neb. A. N.. K tomuto záveru o súčasnom nepreukázaní uvedenej skutočnosti odvolací súd dospel na základe úvah, ktoré si vytvoril z obsahu spisu z konania pred súdom prvej inštancie a tieto popísal v bodoch 18. a 19. odôvodnenia svojho rozhodnutia.

2.9. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP s tým, že v odvolacom konaní boli žalobcovia neúspešní, v odvolacom konaní bol úspešný žalovaný, avšak tento náhradu trov odvolacieho konania nepožadoval a ani zo súdneho spisu u samotného žalovaného žiadne konkrétne trovy odvolacieho konania nevyplyvajú. Z tohto dôvodu súd sporovým stranám nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali žalobcovia 1/ až 4/ (ďalej aj „dovolatelia“) prostredníctvom svojho právneho zástupcu dovolanie.

3.1. Problém, ktorý žalobcovia pomenúvajú ako chybu na strane odvolacieho, aj prvoinstančného súdu, spočíva v tom, že logické dôkazy zahrnuté v súdnom spise sa opomenuli a rozhodnutie odvolacieho súdu je postavené na jednostranných a subjektívnych (veľmi hypotetických) tvrdeniach žalovaného.

3.2. Odvolací súd nenapravil chybu, ktorú urobil ešte súd prvej inštancie tým, že ani jeden zo súdov sa

vôbec nezaoberali v konaní predloženými dôkazmi: evidenčné listy č. XX a č. XX, k. ú. F.. Odvolací súd si ich vôbec nevšimá, a týmto vlastne chybne opomína ich skutočný právny význam - ale hlavne relevantný dôkazný význam v tomto konaní. Z týchto dvoch úradných podkladov vyplýva, že právni predchodcovia žalobkyne mali evidovanú na katastri (ako pozemok, ktorý vlastní alebo majú v nájme) parcelu registra „C“ č. XX/X o výmere 2012 m² a pôvodná žalovaná (mama terajšieho žalovaného) mala evidovanú na katastri (ako pozemok, ktorý vlastní alebo má v nájme) parcelu registra „C“ č. XXX/X o výmere 181 m² (!), a to všetko ešte v roku 2006. Odvolací súd, ani okresný súd uvedené dôkazy nevzali do úvahy a neuviedli prečo.

3.3. Žalobcovia považovali za potrebné uviesť, že žaloba sa od samého počiatku týkala takej nehnuteľnosti, ktorá bola v prírode oplotená plotom, ktorý bol na nehnuteľnostiach umiestnený desaťročia pred začatím súdneho konania v r. 2007. Tento plot bol podkladom pre stanovenie hraníc pozemkov, ktoré sa stali predmetom konania. Toto vyplýva zo samotného geometrického plánu (v ďalšom texte aj len ako „GP“). Tento fakt je potvrdený obhliadkou na mieste samom (ktorej priebeh je zachytený v súdom spísanej zápisnici z 24. júna 2011), ktorú vykonal prvoinštančný súd ešte dňa 24. júna 2011. Z obhliadky bola vykonaná zápisnica s fotodokumentáciou miesta (č. l. 156-163). Znamená to (a prináša to do konania, do jeho skutkových zistení) jeden nesporný fakt, a to, že tento plot ohraničoval pozemok, ktorý užívala matka žalobcov. Tento fakt, ten „najpevnejší bod dokazovania v celom konaní“, ostal nepovšimnutý odvolacím súdom a v celom rozsudku v odôvodnení jeho rozhodnutia (v bodoch 15. až 19. rozsudku) sa táto obhliadka (jej priebeh a jej zmysel) vôbec nespomína.

3.4. K bodu 15. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu dovolatelia uviedli, že žalobcovia sa nedomáhali vlastníctva celej parcely registra „E“ č. XXX/X, pretože do dedičstva po ich matke nepatrí celá parcela registra „E“ č. XXX/X, ale len časť tejto parcely - a to presne tá časť, ktorá je vytvorená (odčlenená) spomínaným GP. Parcela registra „E“ č. XXX/X prešla v medzivojnovom období delením a výsledkom boli parcely: parcela registra „C“ č. XXX/X, parcela registra „C“ č. XXX/X a časť parcely registra „C“ č. XX/X. Predmetom žaloby nie je domáhať sa vlastníctva k celej parcele registra „E“ č. XXX/X, ale dokázať, že tento pôvodný stav parcely zanikol následným delením ešte v medzivojnovom období, ale tieto zmeny neboli právne vysporiadané - neboli zapísané do pozemkovej knihy. Žalovaný uvádzal v priebehu konania, že tá parcela mala výmeru najprv 30 árov, potom 17 árov a potom 14 árov.

3.5. Počas celého konania boli žalovaní (p. X. aj jeho mama) pasívni, neplatili súdne poplatky, ani dane za požadovanú výmeru. Svoj postup založili však na tom, že dnes už nežijú svedkovia a žalobkyňa 1/ už nemôže pomocou svedkov dokázať ich klamstvá. Jediný pevný bod, na ktorom mohla žalobkyňa 1/ založiť svoju žalobu je parcela č. XX/X s reálnym oplotením v prírode, oplotením po celom obvode pozemku (oplotenie z roku 1976), ktorý pre potreby súdu nechala žalobkyňa 1/ zamerať presným digitálnym meraním. Žalovaný tento dokument (tento GP) označil za moment vzniku parcely č. XX/X. Ani tento výmysel žalovaného prvostupňový súd nevyvrátil, aj keď boli predložené katastrálne mapy s touto parcelou ešte pred súdnym konaním v 1975. Odvolací súd si to tiež nevšimá. Ako sa uvádza vo výsledkoch dokazovania v súdom spise z r. 1975, uvedení majitelia sa dohodli a nerušene užívali svoje pozemky. Užívacie evidenčné listy mali v tom čase vyššiu hodnotu. Tento stav narušil až ROEP, a preto vznikol tento súdny spor. Parcelu registra „C“ č. XX/X nevytvoril geodet Popaďák v roku 2007 (ako to chybne tvrdí odvolací súd - ako bol súd uvedený do omylu vymyslenými účelovými tvrdeniami p. X.), ale vznikla ako reálne delenie parciel podľa užívacieho stavu po roku 1941, ako správne cituje odvolací súd v odseku nižšie. Jednotlivé výmery parciel na listoch vlastníctva nemusia presne vyjadrovať užívanú výmeru, keďže generácie iba prekresľujú katastrálnu mapu, bez toho, aby sa vyčíslil skutočný stav. Tento reálny stav - dlhodobo pokojne užívaný - je dnes zameraný digitálne v GP predloženom do konania žalobcami.

3.6. K bodu 16. rozsudku odvolacieho súdu dovolatelia uviedli, že tvrdenia žalovaného (ktoré nemožno nazvať inak ako „rozprávky“) o tom, že dedo žalobcov ako richtár v maličknej dedinke s pár domami mal nejaký vplyv na tieto majetkovo-právne vzťahy sú scestné a vytvorené iba s cieľom manipulácie s mienkou zúčastnených sudcov.

3.7. V bode 18. napadnutého rozsudku odvolací súd postupne vymenúva výpovede účastníkov, aj svedkov, okrem iného, aj z pripojeného spisu Okresného súdu Vranov n. T. sp. zn. 5C/249/1975. Celkom nečakane však prichádza k presne opačnému záveru, ako z týchto výpovedí vyplýva, a to že žalobkyňa 1/ nepreukázala, aby jej matka sa stala v minulosti vlastníčkou predmetného sporného pozemku. Podľa vyhodnotenia žalobcov, okrem výrokov pani X., ktorá si uvedené dôkazy účelovo prispôsobila, sú tu presne vymenované všetky dôkazy pre právoplatný vznik vlastníctva matky žalobcov k parcele registra „C“ č. XX/X. Presnejšie sa to už nedá vysvetliť, ešte v roku 1975 na súdnom pojednávaní toto potvrdili svedkovia a žalobcovia zo strany rodiny G., teda predchodcovia a príbuzní žalovaného. Ako mohol odvolací súd prijať záver, že sa žalobcom nepodarilo preukázať vstup do držby, pokojnú držbu ich nebohej matky k tej parcele, ktorá je predmetom konania, ak toto je preukázané zo súdneho spisu OS Vranov n. T., sp. zn. 5C/249/1975?

3.8. Žalobcovia poukázali na pripojený dedičský spis po neb. F. G. (sp. zn. D/37/1982), kde sa nachádza písomné potvrdenie MNV v F. z 29. 01. 1982, č. 7/82, z ktorého vyplýva omyl odvolacieho súdu v skutkových okolnostiach bližšie popísaných v dovolaní.

3.9. K tvrdeniu odvolacieho súdu na str. 25 jeho rozhodnutia „Tvrdenie žalovaného, že z parcely č. XXX/X vznikla parcela č. XX je v rozpore s tvrdeniami a s listinnými dôkazmi z roku 1975, z ktorých vyplýva, že terajšia parcela E-KN č. XX vznikla z parcely mpč. XX. Z tvrdenia žalovaného nie je zrejmé, ktorú parcelu (č. XXX/X alebo č. XX) považuje žalovaný za polovicu parcely, ktorú F. G. daroval F. G.. Tvrdenie žalovaného, že na parcelu č. XX si začal nárokovať pán N. 2/3, ako aj ostatné parcely, ktoré boli na súde v roku 1931, možno vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti považovať za pravdivé.“ žalobcovia uviedli, že tento záver odvolacieho súdu vlastne potvrdil správnosť žaloby a správnosť tvrdení žalobcov. Vnútna rozporupnosť záverov odvolacieho súdu vytvára ďalší dôvod pre zrušenie odvolacieho rozsudku navrhovaným dovolaním. Odvolací súd sa pod vplyvom zavádzajúcich informácií od p. X., dostal do prijatia (tvrdenia) protichodných záverov, ktoré sú ale vyhodnotené na škodu žalobcov. Majiteľom domu a pozemku bol X. G., ktorý so svojím synom F. G. a vnučkou P. žili v jednom dome, spoločne si následne postavil nový dom - na rozmeriavaním vyčlenenej časti 1/3 pozemku a tým, že dedo žalovaného (F. G.) dal niečo bratovi F., na to nie sú (neboli v konaní predložené) žiadne listinné dôkazy. Týmto žalovaný iba zahmlieva situáciu a nič to nevysvetľuje, a nemá to ani žiadnu výpovednú hodnotu pre vzťah k žalobcom. Je to iba v ich rodine.

3.10. K bodu 19. rozhodnutia odvolacieho súdu, v ktorom odvolací súd uvádza, že „Tvrdenie žalovaného, že novovytvorená parcela č. XX/X vznikla až na základe geometrického plánu vyhotoveného na objednávku žalobkyne 1/ je pravdivé. Tvrdenie žalovaného o platení dane jeho matkou za parcelu č. XXX/X o výmere 30 árov XX. m² je irelevantné.“ žalobcovia namietali tento chybný záver odvolacieho súdu, z dôvodu súvislostí vyplývajúcich zo súdneho konania pred OS Vranov n. T., sp. zn. 5C/249/1975. Už vtedy existovala parcela č. XX/XC. Parcela C-KN č. XX/XC, ktorá je znázornená v GP predloženým žalobcami, je korešpondujúca parcele č. XX/X, spomínanej v súdnom konaní v r. 1975 a rovnako je v katastrálnej mape dodnes, pričom je isté, že kataster nepracuje s GP predloženým do konania žalobcami, ktorý je geodeticky odborne zameraný (vyhotovený) iba pre potreby súdneho konania. Odvolací súd úplne odignoroval výsledky a zmysel pôvodného súdneho konania z r. 1975. Tie dôkazy, ktoré prinášajú istotu v podobe súdne rozhodnutej veci (v konaní, v ktorom bolo vykonávané dokazovanie, vypočúvali sa svedkovia a oboznamovali sa listiny), tie odvolací súd ignoruje, ale zaoberá sa (a nekriticky preberá) tvrdeniami žalovaného p. X., ktorý v čase rozsudku OS Vranov n. T. (dňa 5. septembra 1975) mal 15 rokov a o ničom týkajúcom sa vlastníctva k pozemkom a ich del'by vlastne (ako mládenec na základnej škole) nevedel.

3.11. Odvolací súd venoval prehnanú pozornosť rozmeriavaniu spodnej časti pozemku v r. 1941 a vôbec nevenoval pozornosť rozmeriavaniu pozemku z roku 1981 obcou (MNV v F.), ktoré bolo robené na požiadavku rodiny P., ktorý svojím spôsobom potvrdzuje rozmeriavanie z roku 1941 a pritom svedkom rozmeriavania v r. 1981 je dedo pána X. - pán F. G.. F. G. v r. 1981 ničím nespochybnil vlastníctvo pozemku č. XX/X mamou žalobcov a vyjadroval sa iba k nepodstatným detailom na hranici

pozemku. V roku 1981 už bola celá parcela č. XX/X. oplotená tak, ako to bolo pri podaní tejto žaloby v r. 2007 (!). Toto rozmeriavanie bolo žalobcami predložené súdu ako dôkazová listina.

3.12. Odvolací súd, ak mal potrebu znova analyzovať dôkaznú situáciu, mal vytýčiť termín odvolacieho pojednávania a na tomto vypočúť účastníkov konania. Tým, že tak odvolací súd neurobil, zasiahol do práva žalobcov na spravodlivý súdny proces.

3.13. Dovolatelia navrhli, aby dovolací súd zrušil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a vrátil vec odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

4. Žalovaný v písomnom vyjadrení k dovolaniu žalobcov 1/ až 4/ uviedol, že trvá na všetkých svojich vyjadreniach a žiada dovolanie podané žalobcami proti rozhodnutiu krajského súdu zamietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP) bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že dovolanie žalobcov je potrebné zamietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Dovolatelia v rámci dovolania výslovne dovolacie dôvody v zmysle CSP neuviedli. Namietali nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, jeho rozpornosť, spochybňovali vykonané dokazovanie a zistenie skutkového stavu. Tiež namietali, že odvolací súd mal vytýčiť termín pojednávania, pokiaľ tak neurobil, zasiahol do práva žalobcov na spravodlivý proces. Uvedené námietky dovolateľov zodpovedajú zmätočnej vade podľa § 420 písm. f) CSP.

8. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8.1. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP je a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8.2. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

9. Princípu práva na spravodlivý proces zodpovedá právo účastníka na určitú kvalitu súdneho rozhodnutia a povinnosť súdu svoje rozhodnutie riadne odôvodniť. Súd sa teda musí zaoberať účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia (porovnaj I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, III. ÚS 47/2019, IV. ÚS 372/2020 a sp. zn. 1Cdo213/2019, 2Cdo/190/2019, 3Cdo/168/2018, 4Cdo/3/2019, 5Cdo/57/2019, 6Cdo/33/2020, 7Cdo/308/2019, 8Cdo/152/2018).

10. Dovolací súd po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu a preskúmaní rozsudku odvolacieho súdu dospel k záveru, že jeho odôvodnenie nevybočuje z limitov spravodlivého procesu, je dostatočné, logické a primerané. Odvolací súd svoje potvrdzujúce rozhodnutie odôvodnil úvahami, ktoré sú zrozumiteľné, konzistentné a spätne preskúmateľné. Rozhodnutie odvolacieho súdu tak spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí, obsahuje náležitosti odôvodnenia dané v § 393 ods. 2 CSP a nemožno ho považovať za nedostatočne odôvodnené, či rozporné. Dovolatelia v dovolaní neuviedli relevantné skutočnosti, ktoré by neboli zistené a vyhodnotené v konaní odvolacím súdom, aj súdom prvej inštancie.

11. Z obsahu odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP stotožniac sa s dôvodmi rozsudku súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa zaoberal námietkami žalobcov, ich podstatnými tvrdeniami vznesenými v odvolaní, keď v odôvodnení svojho rozhodnutia sa k nim v jednotlivosti, aj súhrnne vyjadril takto: „Z finálneho petitu žaloby nepochybne teda vyplýva, že žalobcovia sa žalobou voči žalovanému domáhajú určenia, že nehnuteľnosť parc. č. XX/X - záhrady o výmere 2034 m², ktorá je vytvorená geometrickým plánom z parc. E-KN č. XX, zapísanej na LV č. XXX, k. ú. F. a parc. č. XXX/X, zapísanej na LV č. XXX, k. ú. F. ako je zapísaná v geometrickom pláne č. 34896821-40/07 z 02. 07. 2007 vyhotoviteľa GEO-POL Popaďák Pavol, Vranov nad Topľou, patrí do dedičstva po neb. A. N.. Tu však je potrebné konštatovať, že parc. č. XX/X je vytvorená z parc. č. XX. a č. XXX/X. Zároveň parc. č. XX je už vo výlučnom vlastníctve žalobkyne 1/ a parc. č. XXX/X je vo výlučnom vlastníctve žalovaného. Podľa názoru odvolacieho súdu žalobcovia sa žalobou nemôžu domáhať, že parc. E-KN č. XX, ktorá je vo výlučnom vlastníctve žalobkyne 1/ patrí do dedičstva po neb. A. N., a to ani vtedy, ak je súčasťou novovytvorenej parc. C-KN č. XX/X., okrem iného aj z toho dôvodu, že skutkovo ani jeden zo žalobcov ani netvrdil, že by bolo sporné vlastníctvo žalobkyne 1/ voči parc. č. XX, ktorá je tohto času už v jej výlučnom vlastníctve. Keďže nedošlo ani k skutkovým tvrdeniam žalobcov ohľadne spornosti vlastníctva žalobkyne 1/, nie je možné na základe konkrétne tvrdených rozporovaných skutočností ohľadne vlastníctva žalobkyne 1/ žiadať zaradenie predmetnej parcely do dedičstva po neb. A. N.. Žalobcovia sa tak podľa názoru odvolacieho súdu mohli žalobou dožadovať voči žalovanému len toho, že parc. č. XXX/X patrí do dedičstva po neb. A. N.. Z dôvodu, že žalobcovia sa tohto žalobou nedomáhajú, je nevyhnutné žalobu v časti o určenie, že nehnuteľnosť vytýčená nimi predloženým geometrickým plánom patrí do dedičstva, zamietnuť. Zároveň, tak ako správne uviedol aj súd prvej inštancie, nemohlo z pohľadu súdov byť žalobe vyhovie iba z časti voči parc. č. XXX/X., keďže súčasťou spisu bol aj geometrický plán na obe parcely, ktorej tento geometrický plán vytváral novú parc. č. XX/X.“ Nad rámec (obiter dictum) k neuneseniu dôkazného bremena ohľadom zámeny pozemkov uviedol, že „neboli súdu žalobcami predložené také dôkazné prostriedky, ktoré by toho času bez pochybností preukazovali, že parc. č. XXX/X aj skutočne patrí do dedičstva po neb. A. N.“ (bližšie pozri body 15. až 17. odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu). V rozpore s uvedeným potom vyznieva tvrdenie dovolateľov o zmätočnosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vo väzbe na ich odvolacie námietky.

11.1. Keďže odvolací súd sa s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie stotožnil, treba jeho dôvody posudzovať v kontexte s dôvodmi uvedenými v rozsudku okresného súdu, s ktorým vytvára organickú (kompletizujúcu) jednotu, keďže prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria z hľadiska jeho predmetu jeden celok (m. m. IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09). Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po

obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie.

11.2. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu v spojení s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, má podľa názoru dovolacieho súdu všetky zákonom vyžadované náležitosti v zmysle ustanovenia § 393 CSP a § 220 ods. 2 CSP z hľadiska formálnej štruktúry a obsahuje aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok, vykazuje logickú, funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania a nemožno ho považovať za neodôvodnené, či rozporné. Dovolací súd nezistil, že by v danej veci išlo o takýto prípad vybočenia z medzí ustanovenia § 393 ods. 2 CSP, ktorým by došlo k porušeniu práva žalobcov na spravodlivý proces. Odvolací súd odôvodnil potvrdzujúci výrok svojho rozhodnutia spôsobom zodpovedajúcim zákonu.

11.2.1. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd podrobne zdôvodnil, prečo potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým súd žalobu o určenie, že nehnuteľnosti, patria do dedičstva po neb. A. N. zamietol, keď v rámci vysporiadania sa s odvolacími námietkami konštatoval, že jednak žalobkyňa 1/ už bola v čase rozhodovania vlastníkom jednej z parciel (parc. E-KN č. XX), ktorá tvorila novovytvorenú parcelu geometrickým plánom (parc. C-KN č. XX/X.), a zároveň žalobcovia neunesli dôkazné bremenom ohľadom preukázania, že druhá parcela (parc. č. XXX/X) tvoriaca novovytvorenú parcelu mala patriť do dedičstva po neb. A. N.. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, ako vo veci rozhodol súd prvej inštancie, skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu k prerokúvanej veci, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení, a prečo rozhodnutie okresného súdu považuje za vecne správne, k čomu na zdôraznenie jeho správnosti doplnil aj ďalšie dôvody, najmä v reakcii a za účelom vysporiadania sa s podstatnými odvolacími námietkami žalobcu. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu (body 11. až 20.), ako aj odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie (body 18. až 80.), nevyplýva nedostatočnosť, či rozpornosť alebo nepresvedčivosť, ani absencia o skutkových a právnych záveroch, či taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie dostatočne a náležite neodôvodnil, a že pri rozhodovaní nezohľadnil odvolaciu argumentáciu dovolateľov.

12. V reakcii na dovolacie argumenty žalobcov dovolací súd uvádza, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je daný prípad. Žalobcovia preto neopodstatnene namietali, že odvolací súd im nedostatočným odôvodnením rozhodnutia znemožnil, aby uskutočňovali svoje procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05).

12.1. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, IV. ÚS 324/2011) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strán sporu vrátane ich dôvodov a námietok. Samotné odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo strany sporu na spravodlivé súdne konanie (IV. ÚS 112/05, IV. ÚS 324/2011).

13. Pre úplnosť dovolací súd poznamenáva, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia z hľadiska namietanej zmätočnosťnej vady v zmysle § 420 písm. f) CSP, správnosť právnych záverov, ku ktorým oba sudy nižšej inštancie dospeli, nie je relevantná, lebo prípadné nesprávne právne posúdenie sporu túto vadu zmätočnosti nezakladá (porovnaj judikáty R 54/2012 a R 24/2017), tento právny záver považuje i ústavný súd za akceptovateľný (I. ÚS 61/2019). Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom

odvolacieho súdu, ktorý potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne, nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia (I. ÚS 188/06).

14. Dovolatelia v dovolaní tiež spochybňovali vykonané dokazovanie a zistenie skutkového stavu a navodzujú vlastné hodnotenie dôkazov a zistenie skutkových okolností smerujúce k založeniu svojho názoru na právne posúdenie sporu a úspechu v spore, že v žalobnom petite vymedzená parcela patrí do dedičstva po neb. A. N. a tvrdia, že k porušeniu práva na spravodlivý proces došlo nesprávnym vyhodnotením dokazovania, nesprávnym zistením skutkového stavu a tým, že odvolací súd nevzal do úvahy nimi namietané skutočnosti. V reakcii na uvedené dovolací súd pripomína, že sporové konanie je konaním, v ktorom vždy proti sebe stoja dve strany, ktorých tvrdenia a záujmy sú v zásade protichodné, úloha súdu je práve v tom, aby na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru o (ne)pravdivosti tvrdení tej-ktorej strany a prijal právne závery tomu zodpovedajúce. Je teda zrejmé, že jedna strana v spore musí byť vždy tou neúspešnou. Podstata dovolania a jeho dôvodov nemôže byť založená na samotnej skutočnosti neúspechu v konaní a na argumentácii, že súdy mali považovať tvrdenia neúspešnej strany za pravdivé a relevantné. Podľa názoru dovolacieho súdu uvedená námietka dovolateľov predstavuje ich prostý nesúhlas s vyhodnotením dôkazov a skutkovým záverom, keď sa dovolatelia bez ďalšieho nestotožňujú so závermi súdov nižšej inštancie o zamietnutí ich žaloby pre neunesenie dôkazného bremena a nepreukázaní „dôvodu“ určenia, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po nebohej, čo nepredstavuje zmätočnosťnú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP.

15. Pokiaľ dovolatelia tvrdili, že súdy nižšej inštancie sa nezaoberali predloženými dôkazmi, a to evidenčnými listami č. XX a č. XX, k. ú. F., nepovšimnutá ostala obhliadka, resp. zápisnica z 24. júna 2011 a fotodokumentáciu miesta (č. l. 156-163 spisu), dovolací súd poukazuje na obsah spisu vrátane rozhodnutia okresného súdu, z ktorého vyplýva, že okresný súd vykonal rozsiahle dokazovanie aj listinnými dôkazmi, medziiným aj evidenčnými listami č. XX. a č. XX. (č. l. 62 a 63 spisu), bola vykonaná obhliadka na mieste samom dňa 24. júna 2011, z ktorej bola vyhotovená zápisnica s fotodokumentáciou miesta (č. l. 156-163 spisu, viď body 18. a 22. rozhodnutia okresného súdu), z ktorého vykonaného dokazovania okresný súd vychádzal a zistil skutkový stav veci (body 29. až 36. rozhodnutia okresného súdu) a na zistený skutkový stav aplikujúci citované právne normy (body 37. až 63. rozhodnutia okresného súdu) súd prvej inštancie urobil právny záver (body 64. až 80. rozhodnutia okresného súdu). Odvolací súd sa stotožnil s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie. V rozpore s uvedeným potom vyznieva vyššie uvádzané tvrdenie dovolateľov.

16. Ani nesprávne vyhodnotenie vykonaných dôkazov, ktoré dovolateľ naznačuje v dovolaní, nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, ktorá by zakladala prípustnosť dovolania. Uvedenú dovoláciu námietku bez ďalších relevantných skutočností nemožno považovať za tzv. zmätočnosťnú vadu v procesnom postupe odvolacieho súdu, a to preto, že hodnotenie dôkazov prislúcha zásadne len tomu súdu, ktorý ich vykonal, teda v danom prípade súdu prvej inštancie, pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, ale táto skutočnosť sama osebe prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP nezakladá. Už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 42/1993, R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000), ako aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu (napr. sp. zn. 2Cdo/130/2011, 5Cdo/244/2011, 6Cdo/185/2011 a 7Cdo/38/2012) zastávali názor, že ani prípadná neúplnosť, či nesprávnosť skutkových zistení a skutkových záverov nie je v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaná bez ďalšieho za dôvod zakladajúci tzv. zmätočnosťnú vadu konania. Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu týchto judikátov a rozhodnutí nedotkli a treba ich považovať za naďalej aktuálne. Preto nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (viď rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 8Cdo/187/2017). Súlad tohto právneho názoru s ústavou posudzoval ústavný súd a nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti (II. ÚS 465/2017, III. ÚS 40/2020). Porušením práva na spravodlivý proces nie je iné hodnotenie vykonaných dôkazov súdom ako sú predstavy strany, resp. strán sporu.

16.1. Na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu dovolací súd nie je oprávnený, lebo je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorého prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porovnaj I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.), a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak tieto vady v súdnej veci dovolací súd nezistil.

17. Pokiaľ dovolatelia podľa obsahu dovolania (§ 124 CSP) vyvodzovali vadu podľa § 420 písm. f) CSP aj z toho, že odvolací súd nenariadil pojednávanie, tým pádom ani nezopakoval, či nedoplnil dokazovanie, čo by zodpovedalo vade zmätočnosti spočívajúcej v nesprávnom postupe odvolacieho súdu. K čomu dovolací súd poukazuje na § 385 ods. 1 CSP, podľa ktorého na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

17.1. Z citovaného ustanovenia § 385 ods. 1 CSP a contrario (dôkaz opaku alebo argument opačného významu) vyplýva, že odvolací súd, ak nepovažuje za potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nemusí pojednávanie nariaďovať. O tom, či je potrebné vo veci zopakovať alebo doplniť dokazovanie, rozhoduje výlučne odvolací súd bez toho, aby vyzýval strany sporu, aby s a vyjadrovali k tomu, či súhlasia s rozhodnutím odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania. V danom prípade odvolací súd existenciu podmienok pre doplnenie dokazovania nezistil (§ 384 ods. 2 a 3 CSP). Keďže na nariadenie pojednávania nebol daný ani verejný záujem, rozhodnutie odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania bolo postupom, ktorý bol v súlade so zákonom (§ 385 ods. 1 CSP). Námetka dovolateľov, že v danom spore mal odvolací súd nariadiť pojednávanie, je neopodstatnená. Postupom odvolacieho súdu, ktorý sa neprieči zákonu (§ 385 ods. 1 CSP), nemohlo dôjsť k porušeniu práva žalobcov v zmysle § 420 písm. f) CSP na spravodlivý proces (porovnaj rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 362/09).

18. Z dôvodov vyššie uvedených dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobcov I/ až 4/ podľa § 420 písm. f) CSP je síce prípustné, ale nie je dôvodné, preto dovolací súd dovolanie zamietol (§ 448 CSP).

19. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v zmysle § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a zásadou úspechu žalovaného v dovolacom konaní (§ 255 ods. 1 CSP) tak, že priznal žalovanému voči žalobcom I/ až 4/ náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.